

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Farklı tarihlerde, farklı hapisanelerde hak ihlallerine uğrayan mahpusların bizzat, vekilleri veya aileleri tarafından Van Barosu'na, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi'ne ve TUHAYDER'e yapılan başvurulara istinaden, Van Barosu İHM Hapishane Komisyonu ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi üyeleri tarafından hapisanelerdeki genel durum gözlemlenmiş, mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş, gerçekleştirilen bu görüşmeler neticesinde aktarılan, gözlemlenen ve tespit edilen ihlaller raporlaştırılmıştır. 18 Temmuz 2023 tarihli Karadeniz Ve Erzurum Hapishaneleri Hak İhlalleri Raporunda, Trabzon Beşikdüzü T tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan mahpuslardan K.K. V.K. Ş.Ö. İ.B. Y.A. ve M.B. ile gerçekleştirilen görüşmelerde; Mahpusların kültürel, sosyal ve spor faaliyeti hakkı sağlanmadığı gibi diğer odalar ile de spora çıkılamadığı sohbet gibi etkinliklerin idarece yaptırılmadığını, Cindi Keskin, Sakip Azman, Emrah Zorolan, Vezir Kayar isimli mahpusların Gözetim Kurulu Kararı ile koşullu salıverilmelerinin ertelendiği ve kararda örgütten ayrıldığı tespit edilemediği, dışarıya uygun olmadığı ve suç işlemeye meyli olduğu gibi soyut ve genel geçer ibarelerin yer aldığını, muhalif gazetelerin mahpuslara verilmediğini aktarmışlardır.

Mahpuslar ayrıca, hapisanedeki yoğunluk ve personel eksiği ile hastane sevkinde yer alan kolluğun kelepçeli muayene ısrarı nedeniyle revir ve hastane taleplerinin süresinde ve düzenli olarak karşılanmadığını, yine Mahsun Bilen isimli mahpusun hipertansiyon, kalp ritim bozukluğu hastalıklarının bulunduğu ve sağlığa erişim hakkından yeterince faydalanamadığını, mahpusların oda değişim istemlerinin gerekçesiz şekilde her defasında reddedildiği veya cevapsız bırakıldığını, hapisane girişlerinde çıplak arama uygulamasının hala devam ettiği, kantinden istenilen yiyecek ve eşyaların da fahiş fiyatta olduğundan dolayı mahpuslarca alınmadığını ifade etmişlerdir.

Son olarak mahpuslar, 5 kitap bulundurma şeklinde kitap kotası uygulamasının devam ettiğini, görüntülü telefon haklarının kendilerine kullanılmadığını, bunun için uygun alt yapı olmadığı gerekçesi ile taleplerinin reddedildiğini ancak adi suçlardan mahkûm olan diğer mahpuslara bu hakkın verildiğini, odaların çok kalabalık olduğu, mahpusların Bakanlık veya başkaca kurumlara gönderdikleri dilekçelere sebepsiz yere hapisane idaresince el konulduğunu avukatlara bildirmişlerdir.

Bu bağlamda;

- 1- Trabzon Beşikdüzü T tipi Kapalı Cezaevinde yaşanan hak ihlallerinden bakanlık olarak haberdar mısınız? Bu ihlalleri gerçekleştiren cezaevi idaresi ve personeli hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 2- Cezaevinde mahpusların kültürel, sosyal ve spor faaliyeti hakkı neden engellenmektedir? Bu engellenmenin hukuki dayanağı nedir?
- 3- Cindi Keskin, Sakip Azman, Emrah Zorolan, Vezir Kayar isimli mahpusların Gözetim Kurulu Kararı ile koşullu salıverilmelerinin ertelendiği ve kararda örgütten ayrıldığı tespit edilemediği, dışarıya uygun olmadığı ve suç işlemeye meyli olduğu gibi soyut ve genel geçer ibarelerin yer aldığı doğru mudur? Bu mahpusların dışarı uygun olup olmadığı hangi kriterlere göre değerlendirilmiştir?
- 4- Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelikte bahsedilen iyileştirme programları nelerdir?
- 5- Hükümlüler hakkında aynı yönetmelik gereğince hazırlanması gereken gözlem/değişim değerlendirme raporu neye göre hazırlanmaktadır?
- 6- Cezaevindeki yoğunluk ve personel eksikliği nedeniyle mahpusların revir ve hastane taleplerinin karşılanmadığı doğru mudur? Cezaevi idaresinin sorumluluğunun bedelini neden mahpuslar ödemektedir?
- 7- Mahsun Bilen isimli hasta mahpusun tedavisi neden engellenmektedir? Mahsun Bilen isimli mahpusun yaşayacağı sağlık sorunlarının sorumluluğu kimdedir?
- 8- Cezaevinde mahpusların oda değişim talepleri neden gerekçesiz bir şekilde reddedilmektedir? Son 1 yıl içerisinde kaç siyasi mahpus oda değişikliği için başvuruda bulunmuştur? Bu başvurulardan kaç kabul edilmiş kaç reddedilmiş veya cevapsız bırakılmıştır?
- 9- Cezaevinde çıplak arama uygulaması devam mı ettirilmektedir? Çıplak arama uygulamasını yapan cezaevi personeli hakkında soruşturma açacak mısınız?
- 10- Cezaevinde kantin fiyatları neden piyasanın çok üzerindedir? Cezaevlerinde bulunan kantinlerin fiyat politikaları nasıl belirlenmektedir?
- 11- Cezaevinde mahpusların aylık kaç kitap bulundurma hakları bulunmaktadır?
- 12- Siyasi mahpusların görüntülü telefon hakları neden kullanılmamaktadır? Buna ilişkin altyapıyı oluşturmak cezaevi idaresinin sorumluluğunda değil midir? Sorumluluğunu yerine getirmeyen ve mahpusların iletişim hakkını engelleyen cezaevi idaresi hakkında şu ana kadar ne işlem yapılmıştır?
- 13- Mahpusların Bakanlık veya başkaca kurumlara gönderdikleri dilekçelere neden el konulmaktadır?
- 14- Son 1 yıl içerisinde kaç mahpus dilekçeye başvuruda bulunmuş, bu başvurulardan kaç ilgili yerlere gönderilmiştir?